

10. Türk Devlet ve Topulukları Kurultayı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesinde toplandı

Türk dünyası Antalya'da buluştu

Türk Devlet ve Topulukları Dostluk, Kardeşlik ve İşbirliği Kurultayı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesi, Devlet Bakanı Beşir Atalay'ın koordinatörlüğü, TÜDEV ve TİKA işbirliğinde Antalya'da yapıldı.

18 Eylül'de başlayan kurultay, 20 Eylül 2006'da Devlet Bakanı Beşir Atalay'ın açıkladığı sonuç bildirgesiyle son buldu. Yerküredeki Türk devlet ve topluluklarının tamamını kuşatması ve tüm sorunları kapsamasının Kurultay'ın en büyük hedeflerden biri olduğu vurgulanan bildirmede, Kurultaya bürokrasi, akademi, sivil toplum kuruluşları, düşünce kuruluşları, ticaret ve sanayi odaları ile medya temsilcilerinin davet edildiği hatırlatıldı. Bulgaristan'daki Türk topluluğunun temsilcisi olarak kurultaya davet edilen 2 kişi ise katılmadı. Hak ve Özgürlükler Hareketi'nin Türkiye Temsilcisi olan Enver Hatiboğlu da kurultayda yer almamıştı.

Bildirmede, coğrafi kuşatıcılığı sağlamak için; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Tacikistan, Moğolistan ve KKTC'den, Rusya Federasyonu'ndan Tataristan, Başkurdistan, Çuvaşistan, Saha-Hakas ve Altay Federe cumhuriyetlerinden, Kırım Özerk Bölgesi, Gagauz bölgesi ve Ahıska Türklerinden, İran, Irak ve Afganistan'dan, Gürcistan, Batı Trakya, Kosova, Romanya, Makedonya, Bulgaristan, Bosna-Hersek ve Arnavutluk temsilcileri ile Almanya, Fransa, Amerika, Avustralya, Belçika ve İsviçre'de yaşayan Türk diasporasının davet edildiği dile getirildi.

Kurultay'da 19 Eylül 2006 tarihinde Uluslararası İlişkiler, Medya ve İletişim Komisyonu, İktisadi, Ticari, Mali İşler ve Turizm Komisyonu, Eğitim-Öğretim, Bilim ve Teknoloji Komisyonu, Kültür Komisyonu, Toplum Yönetimi ve Hukuk Komisyonu ile Gençlik Komisyonu'ndan oluşan 6 farklı komisyonun da kendi alanlarını ilgilendiren konuları görüşüp, tartışarak, somut önerileri içeren raporlar hazırladıkları kaydedildi.

Bildirmede, Kurultay'ın, Türk devlet ve topluluklarının; uluslararası platformlarda dayanışmalarını ve birlikliklerini güçlendirmelerine, modern anlamda ekonomik gelişmeleri-

Başbakan Erdoğan'ın himayesindeki toplantıya, Bulgaristan'dan davet edilen 2 temsilci katılmayınca, sorunlar da dile getirilemedi. ni ve refahlarını sağlamalarına, kültürel bağlarını derinleştirmelerine, halen yürütülen müşterek çalışma ve projeleri daha etkin hale getirmelerine, kısa ve orta vadede uygulanabilir, yeni işbirliği alanlarının ortaya çıkarılmasına yol göstermek amacıyla tavsiye kararları aldığı bildirildi.

TÜRKÇE KONUŞAN DEVLETLER TOPLULUĞU KARARI

Bildirmede, tavsiye kararları şöyle sıralandı:

"- Türkçe Konuşan Devletler Topluluğu'nu oluşturmak için gerekli bilimsel, bürokratik ve kurumsal zeminlerin oluşturulmasına başlanmalıdır. Bu amaçla bir eylem planı hazırlanmalıdır.

- Küresel ve bölgesel ihtilafların ivme kazandığı günümüzde, Türk dünyasının tarihi ve coğrafi şartlardan güç alan potansiyeli, dünya barışı için çok önemli bir faktör olarak değerlendirilmelidir. Avrasya'daki stratejik dengelerin oturması,

böylece dünya barışı ve refahına katkıda bulunulması yolunda kullanılması bu faktörün gereği gibi değerlendirilmesiyle yakından ilişkilidir.

- Kurultay çalışmalarının da gösterdiği üzere, Türk devlet ve topluluklarının birbirlerinin sorunlarına duydukları ilgi ve hassasiyetin giderek artmakta oluşu çok önemli bir kazanımdır.

- Kurultayımızda, Türk devlet ve toplulukları temsilcileriyle KKTC temsilcilerinin karşılıklı ziyaretler gerçekleştirmeleri ve kısa sürede mevcut ilişkilerin hukuksal bir zemine oturtularak kurumsallaştırılması çağrısı yapılmıştır.

- Kurultayımız, Karabağ meselesinin Türk devlet ve topluluklarının ortak sorunu olduğu gerçeğinden hareketle, Ermenistan'ın işgal ettiği topraklardan şartsız çekilmesi ve yurtdan edilmiş 1 milyon Azerbaycanlı'nın geri dönmesini teminen, Türk dünyasının bütün gücünü seferber etmesini gerekli görmüştür.

- Kurultayımız, Irak'ta yaşayan Türklerin maruz kaldığı mağduriyetleri, özellikle Kerkük'te tapu ve nüfus kayıtlarının tahrip edilerek kentin demografik yapısının bilinçli bir biçimde değiştirilmesini kabul edilemez bulmakta; bu koşullar altında kentin geleceğine ilişkin sağlıklı bir referandum yapılmasının mümkün olmayacağına dünya kamuoyunun dikkatini çekmektedir.

- Avrupa'da yaşayan Türklerin, başta Türkiye'nin AB üyeliği süreci olmak üzere Türk dünyasının bütün sorunlarının Avrupa kamuoyuna ve yönetimlerine doğru bir biçimde aktarılmasında etkin bir rol oynayabilecek iken bu imkanın gereği gibi kullanılmadığı görülmektedir. Bu tespitten hareketle kurultayımız, Avrupa Türklerinin yaşadıkları ülkelerdeki siyasal süreçlere daha etkin ve örgütlü olarak katılmasını özellikle önemsemektedir.

Bulgaristan vatanaşısı Türklerin Türkçe eğitim ve göçler sebebiyle bu ülkede kalan hakları yanında devam eden sorunları, Bulgaristan'dan davet edilen Türk temsilcilerinin kurultaya katılmaması sebebiyle bildirmede yer almamıştı.

Bu sorumludan sakın kimse " **Komünizm Bulgaristan'daki Türklüğü bilinçli olarak yaşatıyordu**" gibi ters bir anlam çıkarmaya kalkmasın. Komünizmin, dini ve etnik kimliğe ne kadar karşı olduğunu, "sınıfsız ve sınırsız toplum" temellerine dayanan, etnik kimliğe tamamen karşı materyalist bir sistem olduğunu elbette biliyorum. Politbüroların, halklarını ırk ve din kimliğinden koparmak için özel stratejiler geliştirdiğini de...

Bulgaristan'da, komünist dönemde "azınlık" olarak baskı altında tutulan Türkler, Osmanlı'dan kalan kimlik bilincine sahip oldukları ve etki-tepki sonucu Türklüklerini yaşamak için her şeye rağmen mücadele ediyordu. Cenaze törenlerini, mevlitlerini yapmak, çocuklarını sünnet ettirmek, dini vecibelerini yerine getirmek için insanlık dışı baskılara göğüs geriyorlar, "Müslüman Türk" kalmak için direniyorlardı.

Bulgaristan Türkleri'nin geçmişe ait anılarının hemen hepsinde, komünizmin insanlık dışı uygulamaları ve verilen mücadeleler yer alıyor.

Ama ya bugün?

Bulgaristan'da, camilerin duvarlarına gamalı haç çiziliyor, ATAKA'nın ezan karşıtı kampanyası karşısında Bulgaristan Müftülüğü, bazı camilerde sabah ve yatsı ezanlarının hoparlörden okunmaması ve diğer zamanlarda da hoparlörün sesinin minimuma indirilmesi kararını alıyor. Kazanlık'taki tarihi cami ise, adeta ırkçıların "deneme tahtası" oldu. Saldırı üzerine saldırı yapılıyor. Nüfusu azalmayan Türk köylerindeki camilerde ise cemaat sayısında gözle görülür bir azalma yaşanıyor.

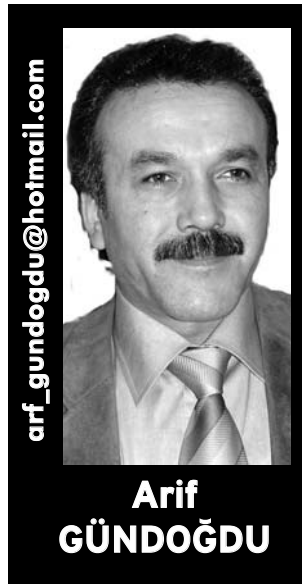
Elbetteki, Türklerin ATAKA tuzağına düşerek, Bulgaristan'da iç huzuru bozacak ve bir Türk-Bulgar çatışmasına zemin hazırlayacak provakosyanlara gelmesi

Bulgaristan'da Türklüğü komünizm mi yaşatıyordu?

yanlısı değiliz. ATAKA'yı muhatap alıp, onların ekmeğine yağ sürmemek, sağduyulu Türklerin en vazgeçilmez tavrı olmalı. Avrupa Birliği'nin eşliğindeki bir Bulgaristan'da, orta çağ ırkçılığını hortlatmaya çalışan bir siyasi partinin önünü yasalarla kesmek, bu tür ırkçı faaliyetleri engellemek mümkün. Bu konuda en

büyük görev, "Türklerin parlamentodaki gücü"ne düşüyor. Türk oylarıyla 5 Bulgarı meclise taşıyan siyasi kuvvet, gösterdiği hoşgörünün karşılığını, Türklere yapılan ırkçı saldırıların engellenmesiyle almak için çaba göstermiyorsa, bu düşündürücüdür.

Bulgaristan'da, gençler arasında dini kimliğini yaşayan ve Türkçe konuşanlar hızla azalıyor. Türk gençler, kendi aralarında ve aile içinde bile Bulgarca

arif_gundogdu@hotmail.com

Arif GÜNDOĞDU

konuşuyor artık. Çünkü, okullarda sadece haftada bir ders saati ve seçmeli olarak Türkçe eğitimi görüyorlar.

Türklerin "bizim" diye sahip çıktığı siyasi oluşum, bu konuda da kılını kılmıdatmıyor. Ancak, Bulgaristan meclisinden özel bir kanun çıkarılmasını sağlayarak, Türklere tarihi acılar yaşatan Jivkov'un özel ajanlarıyla ilgili dosyaların açıklanmasını engellemeyi baş görev biliyor.

Jivkov döneminde yaşanan baskı, sürgün, hapis, işkence ve tüm insanlık dışı uygulamalara rağmen, Türkler kendi kimliklerini yaşatma mücadelesi veriyordu. Komünizme rağmen... Ama sadece adı varolan demokrasi, Bulgaristan'ın "Müslüman Türkler" sorununu çözmüşe benziyor. Kapitalizmin tüm nimetleri, gençleri öz kimliklerinden hızla uzaklaştırıyor. Babalar, anneler, söz geçiremedikleri evlatlarının Türklükten uzaklaşmasını içleri kan ağlayarak izliyorlar. Dedelerin ve ninelerin ise gözlerinden akıyor kahır yaşları.

"Bulgaristan'daki partimiz" olarak adlandırılan, koalisyonun ortağı, meclisin kilit partisi ise Jivkov'u n ajanlarına ait gizli dosyaların üzerine kilit vurmakla meşgul. Bulgaristan 2007'de AB üyesi olacak. Bulgar makamları, yüzünü aşkın vatandaşı olmayan Hıristiyanlara para karşılığı vatandaşlık satıyor ve pasaport sahibi yapıyor. Böylelikle Müslüman Türklerin nüfus içindeki oranı azaltılmaya çalışılıyor. Bu da umurunda değil.

Türklüğe komünizmin yapamadığını, kapitalizm çok daha kısa sürede yaptı galiba. Bulgaristan'da kalan Türklerin öz kimliklerini yaşatmasının önü de ATAKA sayesinde kesiliyor. Bulgaristan, adını demokrasi koyduğu sistematüğünü, komünizmin "derin" isimleriyle çok güzel kurdu ve amacına adım adım ulaşıyor.

"Öz be öz Türküz" diyenlerin başı sağolsun...